

Tartu Ülikooli Raamatukogu arengukava [2002-2005]

Tartu Ülikooli Raamatukogu missioon

- Olla akadeemilisele kogukonnale usaldusväärne ja loov koostööpartner, võimaldades juurdepääsu informatsioonile nii ülikoolis kui ka globaalses ulatuses.
- Valides, kogudes, korraldades ja säilitades informatsiooni, lähtub Tartu Ülikooli Raamatukogu oma tänaste ja tulevaste kasutajate vajadustest.

Kontseptuaalne alus

- Tartu Ülikooli Raamatukogu (edaspidi Raamatukogu) on teadusinformatsiooni vahendamise keskus riiklikus ulatuses.
- Raamatukogu on keskne arhiivraamatukogu, koordineerides sundeksemplaride laekumist, nende kirjeldamist ja säilitamist regionaalses ulatuses; osaleb rahvusbibliograafia koostamises.
- Raamatukogu on Tartu Ülikooli keskseks asutuseks:
  - informatsiooni hankimise, korraldamise ja kättesaadavaks tegemise mõttes,
  - ülikooli raamatukoguvõrgu keskusena,
  - suhtlemis- ja ürituste korraldamise kohana.

TÜ Raamatukogu arendussuunad

1. Raamatukogu füüsiline keskkond

1.1. Kogude kättesaadavus

Kirjanduse kättesaadavuse parandamiseks suurendatakse avakogusid. Avakogud korraldatakse valdkonnakesksete tervikutena. Võimaluste piires avatakse juurdepääs suletud hoidlatele.

1.2. Raamatukogu kui töö- ja õpikeskkond

Piirkondade kaupa kujundatakse välja erinevate lugejagruppide vajadusi arvestav töökeskkond, sealhulgas interaktiivsed arvutitöökohad, kaasaegse õppetehnikaga sisustatud grupitööruumid, ruumid tööks erilaadsete materjalidega (kaardid, vanatrükised jm), samuti puhke ning suhtlemistsoonid.

1.3. Teenused

Laiendatakse võimalusi töötada samaaegselt paber- ja elektroonilise informatsiooniga. Sealhulgas suurendatakse tekstitöötlust, skaneerimise, kopeerimise ja väljatrükkimise võimalusi.

1.4. Kogude nõuetekohased säilitustingimused

Viiakse lõpule hoidlate ja kliimaseadmete renoveerimine.

1.5. Töötamistingimused

Tagatakse kõigis ruumides töötervishoiu nõuetele vastavad tingimused (valgustus, temperatuur, õhk, müra nivoo *etc.*).

Märkus: *Detailsemalt on tegevuskava kirjeldatud dokumendis* *W. Struve t. 1 renoveerimine. Projekti lähteülesanne*".

2. Elektrooniline raamatukogu

2.1. Elektrooniliste kogude arendus

Suurendatakse (oluliselt) elektroonilise informatsiooni osakaalu raamatukogus, laiendades juurdepääsuvõimalusi referatiivsetele ja täistekst-andmebaasidele ning elektroonilistele ajakirjadele. Töötatakse välja ülikooli huvidest lähtuv elektrooniliste väljaannete litsentsi- ja arhiivimispoliitika.

2.2. Veebipõhine raamatukogu

Erialainformatsiooni paremaks esituseks luuakse (koostöös teaduskondade ja Avatud Ülikooliga) erialaportaalid. Arendatakse välja eri lugejagruppide vajadusi arvestavad elektroonilised, veebipõhised teenused, tagades kasutajasõbraliku infoesituse ning interaktiivse suhtluse osakaalu suurenemise. Suurendatakse elektrooniliste kursuspakettide osakaalu. Tehakse koostööd ülikooliga inforessursside lisamiseks elektroonilisse õpikeskkonda.

2.3. Elektronkataloog

Jätkatakse elektroonilise kataloogi täiendamist ja arendamist (koostöös ELNET Konsortsiumiga) ning selle kujundamist ülikooli koondkataloogiks, pöörates enam tähelepanu erialaraamatukogudes paiknevate ja väljaspool tsentraalset komplekteerimisraha hangitud trükistele. Töötatakse välja alused elektroonilise informatsiooni (mitmesugused e-väljaanded, elektroonilised õppematerjalid *etc*) kirjeldamiseks kataloogis.

2.4. Andmebaasid ja kirjastamine

Jätkatakse ülikooli teadustegevust toetavate andmebaaside loomist, sh ülikooli ja ülikooli liikmete bibliograafiate koostamist. Töötatakse välja ja rakendatakse kord Tartu Ülikooli võrguväljaannete (sh dissertatsioonid, õppematerjalid jne) kataloogimiseks ja nendele juurdepääsu loomiseks.

2.5. Digiteerimine

Jätkatakse teadus- ja kultuurilooliste kogude mikrofilmimist ja digiteerimist nende säilimise tagamiseks ja kättesaadavuse parandamiseks.

- Raamatukogu kogude ja teenuste arendamisel tuginetakse ülikooli teadlaste ja õppejõudude kompetentsusele, samuti arvestatakse üliõpilaste kui raamatukogu suurima igapäevase kasutajagrupi huve. Arendatakse referentuuride kui peamist tagasisidemehhanismi raamatukogu kasutajatega. Jätkatakse lugejaajauuringute korraldamist.
- Kujundatakse välja ja rakendatakse mitmeastmeline kasutajakoolituse süsteem. Suurendatakse infokirjaoskuse (infoallikad ja -otsimeetodid) õpetamist, eesmärgiga muuta see õppekavade osaks.
- Koostöös teaduskondadega töötatakse välja ja rakendatakse ülikooli erialaraamatukogude võrgu mudel.

Eeldused

1. Erialakeskse organisatsioonimudeli väljaarendamine, mis realiseerub referentide kaudu.
2. Infotehnoloogilise infrastruktuuri täiendamine ja infotehnoloogiaalane arendustegevus.
3. Personali kui peamise intellektuaalse ressursi arendamine. Vastav arenduskava hõlmab nii töötehnoloogia muutumisest tulenevat täiend- ja ümberõpet kui ka üldise ametialase kompetentsusele ja erialase silmaringi avardamist.
4. Vastastiku kasulike koostöösuhete arendamine Eesti ja välismaa raamatukogude ja raamatukoguorganisatsioonidega.

Koostasid Toomas Liivamägi, Malle Ermel, Heiki Epner, Mare-Nelli Ilus ja Kristina Pai.

Põhimõtteliselt heaks kiidetud raamatukogu nõukogu koosolekul 18. 02. 2002.